URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

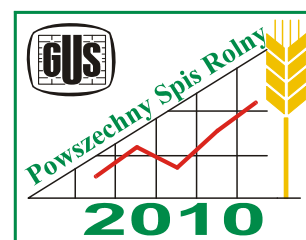
WSTĘPNE WYNIKI POWSZECHNEGO SPISU ROLNEGO 2010 W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

www.stat.gov.pl/bydgosz

OPRACOWANIA SYGNALNE

Powszechny Spis Rolny 2010 (PSR 2010) był pierwszym spisem realizowanym od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, przeprowadzony został na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie **od 1 września do 31 października 2010 r.**, według stanu na **30 czerwca 2010 r.**, godz. 24 00.

Spisem rolnym zostały objęte gospodarstwa rolne, których użytkownikami były osoby fizyczne (gospodarstwa indywidualne) oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Spis został przeprowadzony jako badanie pełne:

- w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 1 ha oraz o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych, jeśli spełniały progi określone w Ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o powszechnym spisie rolnym w 2010 r.,
- w gospodarstwach osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

Pozostałe gospodarstwa rolne (gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha nie spełniające wymogów określonych ustawą) zostały objęte badaniem reprezentacyjnym.

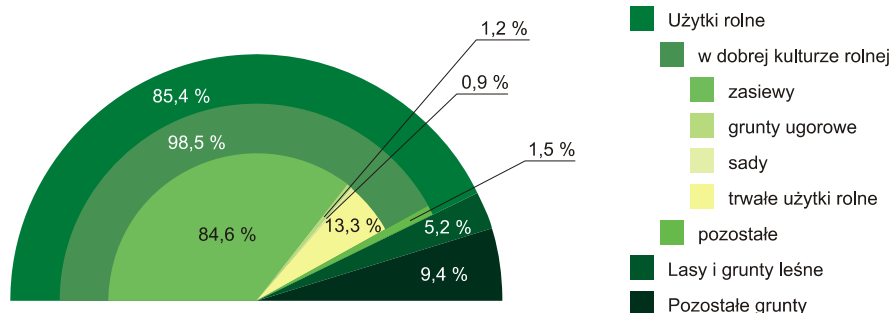
Do zbierania danych wykorzystano rejestry administracyjne, a także zastosowano nowatorskie metody pozyskania danych takie jak: samospis internetowy, wywiad telefoniczny prowadzony przez ankietera statystycznego wspomagany programem komputerowym oraz wywiad realizowany przez rachmistrza spisowego bezpośrednio u użytkownika gospodarstwa rolnego. Wywiad był rejestrowany na urządzeniu typu hand-held.

Dane bezwzględne zostały zaokrąglone do tysięcy, dlatego sumy składników, również w ujęciu odsetkowym, mogą się różnić od wielkości „ogółem”.

* * *

Według wstępnych danych Powszechnego Spisu Rolnego 2010 **liczba gospodarstw rolnych** w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszyła się w porównaniu z Powszechnym Spisem Rolnym 2002 ze 116 tys. do 89 tys. obecnie, tj. o 23,3 %. W 2010 r. działalność rolniczą prowadziło 78 tys. gospodarstw rolnych, w tym 60,3 % gospodarstw zajmowało się produkcją mieszaną (roślinną i zwierzęcą).

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W 2010 R.

W czerwcu 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim **ogólna powierzchnia gruntów** znajdujących się w zasobach gospodarstw rolnych wynosiła 1270 tys. ha i w porównaniu z zanotowaną w 2002 r. zwiększyła się o 48 tys. ha, tj. o 3,9 %. Areał użytków rolnych w gospodarstwach

obejmował 1085 tys. ha i był mniejszy niż 8 lat temu o 21 tys. ha, czyli o 1,9 %. Powierzchnia sadów w gospodarstwach rolnych wynosiła 10 tys. ha i w stosunku do 2002 r. wzrosła o 0,5 tys. ha, tj. o 5,5 %. Powierzchnia trwałych użytków zielonych wynosiła 142 tys. ha, tzn. wzrosła w analizowanym okresie o 21 tys. ha (o 17,6 %).

Na przestrzeni 8 lat, zaobserwowano korzystną dla rolnictwa tendencję zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych, przy jednoczesnym wzroście ich średniej powierzchni. Przeciętny areal gospodarstwa rolnego z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w 2010 r. wynosił 14,3 ha, w tym 12,2 ha zajmowały użytki rolne (w 2002 r. odpowiednio: 10,5 ha i 9,5 ha).

Tabl. 1. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów w latach 2002 i 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2010	2002=100
	w tysiącach ha		
Ogółem	914	904	98,9
w tym:			
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	661	564	85,3
Ziemniaki ^a	39	19	48,7
Buraki cukrowe	54	38	70,4
Rzepak i rzepik	51	126	247,1
Warzywa gruntowe ^a	14	21	150,0

^a Bez powierzchni uprawy w ogrodach przydomowych.

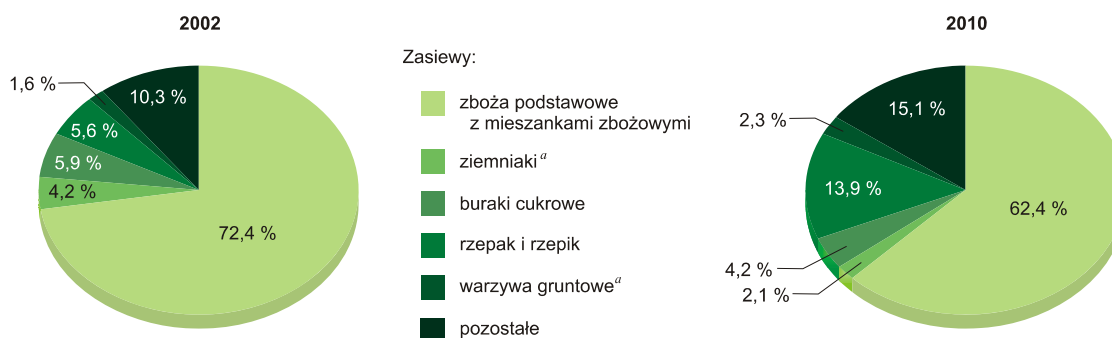
- ziemniaków o 20 tys. ha (o 51,3 %), spadek udziału o 2,1 pkt proc.;
- buraków cukrowych o 16 tys. ha (o 29,6 %), przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału powierzchni zasianej o 1,7 pkt proc.

Ogólna powierzchnia zasiewów w czerwcu 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 904 tys. ha i była niższa o 10 tys. ha (o 1,1 %) w odniesieniu do 2002 r.

W porównaniu ze spisem rolnym z 2002 r. nastąpiło zmniejszenie się powierzchni upraw:

- zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi o 97 tys. ha (o 14,7 %), przy spadku ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów o 10,0 pkt proc.;

UDZIAŁ POWIERZCHNI POSZCZEGÓLNYCH GRUP UPRAW W OGÓLNEJ POWIERZCHNI ZASIEWÓW W 2002 I 2010 R.

^a Bez powierzchni uprawy w ogródkach przydomowych.

Wzrost arealu zasiewów, jak i ich udziału w ogólnej powierzchni upraw, w stosunku do PSR 2002 zaobserwowano w uprawie:

- rzepaku i rzepiku o 75 tys. ha (wzrost o 147,1 %), wzrost udziału o 8,3 pkt proc.;
- warzyw gruntowych o 7 tys. ha (o 50,0 %), tj. o 0,7 pkt.

Ogólna powierzchnia zasiewów w województwie kujawsko-pomorskim (904 tys. ha) stanowiła 8,6 % ogólnej powierzchni upraw w Polsce. Powierzchnia uprawy **warzyw gruntowych** w naszym regionie zajmowała 14,9 % ogólnej powierzchni tej uprawy w Kraju. Pod względem wielkości jej arealu województwo kujawsko-pomorskie zajęło pierwsze miejsce w Polsce. Powierzchnia uprawy **buraków cukrowych** w województwie kujawsko-pomorskim stanowiła 18,6 % ogólnej powierzchni uprawy tej rośliny w Kraju i uplasowa-

ła nasz region na drugiej pozycji w Polsce. **Uprawy rzepaku i rzepiku dały nam trzecią lokatę, obejmując 13,3 % krajowych zasiewów tej rośliny.**

Województwo kujawsko-pomorskie to region rolniczy. Dobrej jakości gleby oraz wysoka kultura gospodarowania sprzyjają hodowli zwierząt. Informacje zebrane w 2010 r. w porównaniu z danymi uzyskanymi ze spisu w 2002 r. wykazały wzrost o 12,3 % **pogłowia** bydła ogółem (w tym wzrost pogłowia krów o 1,1 %) oraz spadek stanu trzody chlewnej o 19,5 % (w tym spadek pogłowia loch o 16,3 %). Znacznie zmniejszyło się również pogłowie owiec – o 54,8 %.

Według wstępnych wyników PSR 2010 **na 100 ha użytków rolnych** w województwie kujawsko-pomorskim w 2010 r. przypadało:

- 42,9 szt. bydła, tj. o ponad 5 sztuk więcej niż w 2002 r.;
- 165,1 szt. trzody chlewnej – o 36 sztuk mniej;
- 1,3 szt. owiec – o ponad 1 szt. mniej.

Tabl. 2. Zwierzęta gospodarskie w latach 2002 i 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2010	2002=100	2002	2010
	w tysiącach sztuk			w sztukach na 100 ha użytków rolnych	
Bydło	415	466	112,3	37,6	42,9
w tym krowy	174	176	101,1	15,7	16,2
Trzoda chlewna	2224	1791	80,5	201,2	165,1
w tym lochy	227	190	83,7	20,6	17,5
Owce	31	14	45,2	2,8	1,3

W 2010 r. przeciętnie w województwie kujawsko-pomorskim **na 1 gospodarstwo** prowadzące działalność rolniczą (niezależnie od tego czy posiadało zwierzęta gospodarskie) przypadało:

- 6,0 szt. bydła (w 2002 r. – 3,6 szt.);
- 23,0 szt. trzody chlewnej (wobec 19,2 szt.);
- 0,2 szt. owiec (wobec 0,3 szt.).

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R.

Gospodarstwa rolne w tys.

Gospodarstwa rolne prowadzące działalność rolniczą w tys.

Gospodarstwa rolne nie prowadzące działalności rolniczej w tys.

Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w tys. ha

Powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w tys. ha

Powierzchnia zasiewów w tys. ha

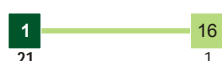
Powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w tys. ha

Powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku w tys. ha

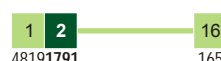
Powierzchnia zasiewów warzyw gruntowych^a w tys. ha

Bydło w tys. sztuk

Trzoda chlewna w tys. sztuk

Ciągniki w tys. sztuk

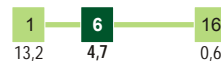
Kombajny zbożowe w tys. sztuk

Kombajny buraczane w tys. sztuk

Kombajny ziemniaczane w tys. sztuk

Opryskiwacze polowe w tys. sztuk

^a Bez powierzchni uprawy w ogrodach przydomowych.

16 Lokata jednostki ze względu na wartość zmiennej.

4 Lokata województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na wartość zmiennej.

99,1 Wartość zmiennej

Według wstępnych danych spisowych udział województwa kujawsko-pomorskiego w pogłowie poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich w Kraju wyniósł:

- bydło – 8,1 % krajowego pogłowia bydła, w tym krów – 6,7 %,
- trzoda chlewna – 11,7 % pogłowia świń w Polsce, w tym loch – 13,3 %,
- owce – 5,3 %.

W 2010 r. w gospodarstwach rolnych województwa kujawsko-pomorskiego spisano 89,4 tys. **ciągników** (w 2002 r. – 83,6 tys.). Przeciętnie na 1 gospodarstwo rolne prowadzące działalność rolniczą przypadało 1,1 ciągnika (wobec 0,8 ciągnika). W porównaniu z 2002 r. zwiększyła się liczba **kombajnów** zbożowych użytkowanych w gospodarstwach rolnych z 10,2 tys. do 12,8 tys. obecnie. W 2010 r. odnotowano również wzrost o 0,2 tys. liczby kombajnów ziemniaczanych do 4,7 tys.; liczba kombajnów buraczanych natomiast nieznacznie zmalała – o 0,1 tys. do 5,7 tys.

TABL. I. **WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE NA TLE KRAJU W 2010 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo kujawsko-pomorskie	Polska=100
Gospodarstwa rolne ogółem w tys.	2278	89	3,9
prowadzące działalność rolniczą	1891	78	4,1
wyłącznie produkcję roślinną	846	30	3,6
wyłącznie produkcję zwierzęcą	22	1	3,7
produkcję roślinną i zwierzęcą	1023	47	4,6
nie prowadzące działalności rolniczej	387	11	2,8
Powierzchnia ogółem w tys. ha	18257	1270	7,0
użytki rolne	15534	1085	7,0
w dobrej kulturze rolnej	14548	1069	7,4
zasiewy	10565	904	8,6
grunty ugorowane	365	13	3,5
sady	363	10	2,9
łąki	2635	116	4,4
pastwiska	619	26	4,1
pozostałe	986	16	1,6
las i grunty leśne	1374	66	4,8
pozostałe grunty	1350	119	8,8
Powierzchnia zasiewów w tys. ha	10565	904	8,6
w tym:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	7187	564	7,8
ziemniaki ^a	387	19	4,9
buraki cukrowe	206	38	18,6
rzepak i rzepik	946	126	13,3
warzywa gruntowe ^a	139	21	14,9
Bydło w tys. sztuk	5755	466	8,1
w tym krowy	2650	176	6,7
Trzoda chlewna w tys. sztuk	15271	1791	11,7
w tym lochy	1427	190	13,3
Owce w tys. sztuk	268	14	5,3
Ciągniki w tys. sztuk	1470,9	89,4	6,1
Kombajny w tys. sztuk: zbożowe	152,1	12,8	8,4
buraczane	27,8	5,7	20,5
ziemniaczane	79,9	4,7	5,9
Silosokombajny w tys. sztuk	11,8	1,4	11,8
Opryskiwacze polowe w tys. sztuk	495,7	34,2	6,9
Opryskiwacze sadownicze w tys. sztuk	51,8	1,4	2,7

^a Bez powierzchni uprawy w ogrodach przydomowych.

Opracowanie merytoryczne: *Anna Nakielska* – Wydział Opracowań Statystycznych, tel. 52 366 93 64

Ewa Panic-Kentzer – Wydział Badań Ankiety, tel. 52 366 93 89

Redakcja techniczna, skład i grafika komputerowa – Wydział Opracowań Statystycznych

e-mail: InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl